

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobkyně: **Z. Š.**, zastoupena Mgr. Janem Bučkem, advokátem se sídlem Vítězslava Nezvala 604, Frýdek – Místek, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní třída 16, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 12. 2018, č. j. 10.01-001382/18-002, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 7. 2021, č. j. 14 A 4/2019 - 19,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalované **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a rozsudek městského soudu

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 19. 12. 2018, č. j. 10.01-001382/18-002 (dále jen „napadené rozhodnutí“), neurčila žalobkyni advokáta k poskytnutí právní služby podle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění od 1. 7. 2018 (dále jen „zákon o advokacii“).

[2] Proti napadenému rozhodnutí se žalobkyně bránila žalobou podanou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“). Ten shledal žalobu nedůvodnou. Nejdříve se zabýval otázkou, zda mohla žalovaná rozhodovat o určení advokáta pro řízení o kasační stížnosti ve věci, kde byla sama žalovanou. Jelikož je žalovaná samosprávnou stavovskou organizací ve věcech advokátů, náleží výlučně jí rozhodovat o určení advokáta podle § 18 a násl. zákona o advokacii. Dále došel městský soud k závěru, že žalobkyně nebyla zkrácena na svých právech, jestliže nebyla žalovanou vyzvána k předložení žádosti o určení advokáta zákonem stanovenou formou. Žalobkyně totiž nepodala žádost na zákonem požadovaném formuláři. Jelikož zákon o advokacii vyloučil aplikaci

§ 37 odst. 3 a § 45 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, nebyla žalovaná povinna vyzvat žalobkyni k odstranění nedostatků podání.

II. Důvody kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobkyně (stěžovatelka) podala proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Namítla především nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, jelikož městský soud nereflektoval její námitku týkající se splnění podmínek dle § 18c odst. 3 zákona o advokacii, tedy že doložila potvrzení od nejméně dvou advokátů, které neúspěšně oslovila s žádostí o zastupování.

[5] Další kasační námitkou brojila proti závěru městského soudu, že žalovaná nemusela stěžovatelku vyzývat k odstranění nedostatků podání v případě, kdy nepodala žádost o určení advokáta na požadovaném formuláři. Tento postup dle stěžovatelky neměl oporu v zákoně o advokacii a napadený rozsudek je tak zatížen nezákonností, neboť v jiném případě ji k odstranění nedostatků vyzval.

[6] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost má požadované náležitosti a je projednatelná. Důvodnost kasační stížnosti posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku, k níž je případně povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Vlastní přezkum rozhodnutí městského soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti, tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno v jeho výroku. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána především tehdy, opřel-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (viz např. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS), nebo pokud zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (viz např. rozsudky NSS ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 4/2007 - 58, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, či ze dne 8. 4. 2004, č. j. 2 Afs 203/2016 - 51).

[10] Je důležité připomenout, že absence odpovědi na konkrétní argument stěžovatelky nezakládá nezákonnost či nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Je podstatné, aby soud předložil vlastní ucelenou argumentaci, která oprávněnost námitek navrhovatelů vyvrací. Tento postup je v souladu s judikaturou Ústavního soudu, který již v nálezu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, vyslovil, že „[n]ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“.

pokračování

[11] Městský soud uceleně a přezkoumatelně odůvodnil svůj závěr ohledně nedůvodnosti žaloby. Poukázal na to, že stěžovatelka nesplnila ani další požadavky, které §18c zákona o advokacii klade na žádost o ustanovení advokáta.

[12] Podle § 18 odst. 2 písm. b) zákona o advokacii „[t]en, kdo nespĺňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem podle zvláštních právních předpisů a ani si nemůže zajistit poskytnutí právních služeb jinak (dále jen „žadatel“), má právo, aby mu Komora na základě jeho včasné žádosti určila advokáta k poskytnutí právní služby podle § 18c.“

[13] Podle § 18c odst. 1 zákona o advokacii „[ž]adatel, jehož příjmové a majetkové poměry to odůvodňují, a který není ve věci, v níž žádá poskytnutí právní služby, zastoupen jiným advokátem nebo osobou podle § 2 odst. 2 písm. a), má právo, aby mu Komora určila advokáta k poskytnutí právní služby. V téže věci může být žadateli určen Komorou advokát pouze jednou; to neplatí, odmítne-li v této věci dříve určený advokát poskytnout právní služby z důvodů uvedených v § 19, nebo nastane-li situace uvedená v § 20 odst. 2.“

[14] Podle odstavce 2 téhož ustanovení „[ž]ádost o určení advokáta k poskytnutí právní služby lze podat pouze na formuláři. Žádost kromě obecných náležitostí stanovených správním řádem obsahuje a) popis věci, v níž by měla být právní služba poskytována, a b) prohlášení žadatele, že jej ve věci, v níž je právní služba žádána, nezastupuje jiný advokát nebo osoba podle § 2 odst. 2 písm. a).“

[15] Podle § 55a odst. 1 zákona o advokacii „[v]e věcech uvedených v § 18a až 18c postupuje Komora podle správního řádu, nestanoví-li tento zákon jinak. Ustanovení § 13, § 15 odst. 4, § 18, 35, § 36 odst. 3, § 37 odst. 3, § 41, § 45 odst. 2, § 47, 49, § 51 odst. 2, § 80 až 93, § 100 až 129, § 131, 133, § 137 až 139, § 152 a 178 správního řádu se přitom nepoužijí.“

[16] Ze zákona o advokacii jasně plyne, že se v řízení o určení advokáta podle § 18 a násl. téhož zákona se nepoužijí mimo jiné § 37 odst. 3 a § 45 odst. 2 správního řádu. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem městského soudu, že žalovaná postupovala správně, pokud stěžovatelku nevyzvala k odstranění nedostatků podání, jelikož jí tuto povinnost zákon o advokacii neukládá. Městský soud proto postupoval zcela v souladu se zákonem o advokacii.

[17] V nyní souzeném případě se nemohlo jednat ani o přepjatý formalismus ze strany žalované či městského soudu, jelikož je nutné také přihlédnout k faktu, že stěžovatelka nedoložila ani další požadované náležitosti potřebné pro určení advokáta na základě žádosti, jak konstatoval již městský soud a žalovaná (srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2021, č. j. 8 As 138/2021 - 30). Jednalo se zejména o předchozí rozhodnutí soudu o neustanovení advokáta (srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2021, č. j. 9 As 121/2021 - 29) a tvrzení a doložení finančních a majetkových poměrů. Žádost stěžovatelky tak neobsahovala náležitosti, které jsou požadovány zákonem a stanoveným formulářem.

[18] Nejvyšší správní soud připomíná, že právní služba se dle § 18c zákona o advokacii poskytuje žadateli, jehož příjmové a majetkové poměry to odůvodňují. Samotné splnění podmínky odmítnutí poskytnutí právní služby alespoň dvěma advokáty dle § 18c odst. 3 tohoto zákona k určení advokáta k poskytnutí právní služby není v takovém případě dostatečné.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Nejvyšší správní soud vzhledem k výše uvedenému uzavřel, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[20] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení

o kasační stížnosti. Žalované v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec její úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se jí náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. října 2021

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu